

TEREZA HALASOVÁ, GLOSOLÁLIE VE SKUTCÍCH APOŠTOLSKÝCH A U PAVLA

opponentský posudek bakalářské práce

Práce má 52 stran textu a jednu přílohu, je opatřena všemi náležitostmi.

Autorka si téma vymezila úzce na glosolálii v NZ, stěžejními texty tedy nutně musí být Skutky apoštolské a 1 Korintským. Tomu odpovídá i struktura práce: v první části se autorka snaží utřídit pojmy (glosolálie – xenolálie, atd.) a naznačit možné souvislosti (obrácení – křest – dary Ducha), druhá část je věnována rozboru směřodatných textů ve Skutcích a třetí především rozboru 1 Korintským, zatímco některá důležitá místa v ostatních Pavlových epištolách jsou alespoň zmíněna.

Je zřejmé, že autorka si dobře uvědomuje rozdíl v zaměření a poslání obou stěžejních spisů: zatímco Lukáš ve Skutcích podává celkový obraz o cestě první církve a tíhne k určité schematizaci, Pavel v Korintě řeší *ad hoc* konkrétní problém, přesněji řečeno celou snůšku problémů, z nichž glosolálie je jenom dílčí aspekt, řeší tedy spíše prakticko-liturgické otázky a nepodává explicitně svou „teorii“ glosolálie.

Nejzřetelnější rozdíl, který tak autorce vyvstává z exegeze, spočívá v tom, že Lukáš řadí glosolálii k obvyklému obdarování Duchem po křtu, potažmo po vzkládání rukou, zatímco Pavel takovou souvislost nenaznačuje. Pavel musí Korintské charismatiky spíše krotit, činí to ovšem tak, že ani v nejmenším nezpochybňuje duchovní dary, jichž se jim dostalo. Tyto dary však (na rozdíl od charismatiků samých) nespojuje s duchovní zralostí, spíše naopak. Navzdory těmto rozdílům se však autorce daří pojetí glosolálie u Lukáše a Pavla harmonizovat, nebo přinejmenším nacházet důležité styčné body.

Autorka své téma zpracovala pečlivě, citlivě a výsledek je zdařilý. Mám jen dvě dílčí připomínky:

(a) podkapitolka *Dary Ducha svatého v pavlovské perspektivě*, která uvádí část, věnovanou apoštolu Pavlovi, je v míře až překvapivě velké postavena na deuteropavlovských epištolách (Ef; 1. a 2. Tm; Tt), které autorka cituje bez jakéhokoliv (chronologického?) odlišení vedle Rm, Gal a 1Tess. Nejde mi striktně o otázku autorství – ostatně, ať už ji posoudíme jakkoli, patří i deuteropauliny zcela regulérně do „*pavlovské perspektivy*“. Skutečnost, že systematictější výroky o

duchovních darech nachází autorka spíše v těchto epištolách „druhého sledu“, by však po mém soudu stála za hlubší promyšlení.

(b) Je zcela pochopitelné, že si autorka zúžila široké a těžko uchopitelné téma duchovních darů na jediný, a to nejvýraznější. Velmi si cením ukázněnost, s níž se tohoto vymezení drží. Nevýhodou zúžení je, že se nemohla věnovat místům, kde Pavel mluví o Duchu svatém systematictěji než v 1 Kor, a kde by se možná objevily překvapivé paralely k pojetí Lukášovu. Např. v Gal i Rm lze vysledovat, že Pavel předpokládá souvislost mezi křtem a darem Ducha: podle epištoly Galalatským jsme právě křtem přijati za Boží syny (Gal 3,26-27), což jinými slovy znamená, že Bůh poslal do našich srdcí Ducha, volajícího Abba, Otče (Gal 4,6) – křest je tedy spojen s darem Ducha, který vede k volání, vyznání, modlitbě, zvláštní komunikaci s Bohem; dar Ducha po křtu se projevuje mluvením (srv. též Rm 8,15). Také v epištole Římanům se autorka možná až příliš striktně a rezolutně zbavila „nevýslovného lkání, jímž se Duch přimlouvá“, a tím i systematictější Pavlovy úvahy o Duchu svatém, do níž by mohla jeho instrukce Korintským zasadit.

Jen na okraj bych se rád zastal J.D. DUNNA – jeho angličtina se mi – na rozdíl od autorky – jeví poměrně srozumitelná a lidská („Když Pavel uvádí nevýslovný, znamená to pro něj nevyjádřitelný lidskou řečí. Podobně se vyjadřuje i Dunn.“ – str. 30)

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení A.

vypracoval

Jiří Mrázek